

Потерпіла вимагала від лікарні 900 тисяч гривень компенсації.

20 років прожила із хірургічним інструментом у тілі

У Вінницькій області лікарня заплатить пацієнці 400 тисяч гривень через те, що під час операції медики забули у її тілі 30-сантиметровий шпатель Реввердена

Подробиці гучної справи – на с. 6 – 7

● НА ЧАСІ

Фото із сайту myglamwish.com.

Це фото стало одним із символів незламності українського народу.

Замість квітів і капусти танк тепер обсаджуть соняшником і калиною

Минув рік, а з городу у Великій Димерці на Київщині так і не забрали підбиту російську броньовану бойову гусеничну машину

Більше про це – на с. 12

Увага! 26 березня о 3.00 Україна переходить на літній час. Не забудьте стрілки вашого часоміра перевести на 1 годину вперед!

Який український вірш прочитала знаменита Катрін Деньов? (с. 2)

Все буде Україна!

Цікава

ГАЗЕТА на вихідні

22 березня 2023 року №12(275) Ціна 7 грн

● ЛЮБОВ СИЛЬНІША ЗА ВІЙНУ!

Стікаючи кров'ю, дівчина витягнула з-під обстрілу свого коханого, якому відірвало руку

Станіслав і Олена, які 3 березня потрапили під мінометний вогонь на передовій, саме планували невдовзі одружитися...

Фото із сайту tsn.ua.

Олена на візку тримає коханого за вцілілу руку і вмовляє, щоб він швидше видужував.

Ольга ПАВЛОВСЬКА

Вони познайомилися, боронячи Україну. Олена, перукарка з Дніпропетровщини, добровільно пішла парамедиком.

Олена згадує, що одразу звернула увагу на його сині очі, але про кохання, зізнається, навіть не думала.

Станіслав служив у Нацгвардії. Дівчина згадує, що одразу

звернула увагу на його сині очі, але про кохання, зізнається, навіть не думала. «Я йшла рятувати людей, тому що я це вмю. Бачу, якийсь дивний тип... А далі було вороже оточення – і все стало зрозумілим, хто є хто», – каже вона.

Коли влітку їм вдалося вийти з оточення, усвідомили свої почуття.

Незадовго перед пораненням Станіслав освідчився. «Якийсь час я подумала, – усміхається Олена. – А тоді кажу: «Добре, я згодна, але ти «попав». Зі мною буде надійно, але спокійно не буде». Я замовила вже сукню, і обручки в нас були готові. Хотілося красиво, як дівчинка...»

Неймовірна історія з фронту – на с. 6

● ШОК!

Українці досі їздять через Львів і Рівне... до Москви

Для багатьох може бути неприємним відкриттям те, що пасажирське сполучення між Україною та росією фактично є відкритим. Попри закритий кордон із державою-агресоркою, перевізники знайшли обхідні шляхи через європейські країни

Фотоколаж із сайту zahid.espresso.tv.

Людам із нормальною психікою здається, що такі рейси пахнуть кров'ю убитих українців.

Читайте про це на с. 8

● ПУЛЬС ТИЖНЯ

Ото пенсія: судді отримують по 100 тисяч

У кого з людей поважного віку найбільші виплати

Лія ЛІС

У Пенсійному фонді України розповіли про українців, які на заслуженому відпочинку можуть одержувати виплати, значно вищі за середні. Наприклад, народні депутати мають в середньому пенсію у 15 тисяч 500 гривень на місяць. Це без доплат, підвищень, надбавок та компенсаційних виплат. Таку депутатську пенсію отримує 762 особи.

Прокурори на схилі літ одержують ще більше – близько 22 тисяч гривень. Таку пенсію мають 5757 осіб.

А найбільша пенсія – у судді, в середньому 94 тисячі 545 гривень без урахування доплат, підвищень, надбавок та компенсаційних виплат. Таких одержувачів щомісячного довічного грошового утримання – 3637.

У Львові хтось забув на вулиці сумку з тисячами доларів...

Жінка, яка її побачила, викликала поліцію

Василь КІТ

Пані знайшла торбу на вулиці Саксаганського. Біля знахідки нікого не було. Сумка видалася жінці підозрілою, тож вона звернулася до правоохоронців. Під час огляду поліцейські знайшли всередині документи, новенький ноутбук і конверт із 6 тисячами доларів.

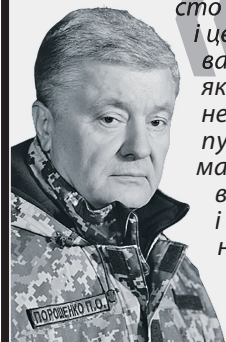
Як розповіли у патрульній поліції Львівщини, екіпаж поїхав до відділку поліції. Там разом із жінкою та дільничним оглянули вміст сумки. Коли встановили контакти власника речей. 42-річний чоловік сказав, що отримав важливий телефонний звінок і під час розмови пішов, забувши сумку. Правоохоронці повернули чоловікові забуту торбу з грошима...

Чи віддячив власник, який, до речі, побажав залишитися невідомим, жінці, котра забила на сполох? Так. «Наскільки нам відомо, чоловік зателефонував їй і попросив номер банківської картки, щоб переказати якісь гроші. Він також пропонував винагороду патрульним, які приїхали на виклик. Утім, ті сказали: «Це наша робота. Дякуйте ЗСУ», – розповіли в поліції.

● ПРЯМА МОВА

Петро ПОРОШЕНКО, п'ятий Президент, лідер «Європейської Солідарності», прокоментував видачу Міжнародним кримінальним судом ордера на арешт путіна:

Я вірю в те, що це не просто символічний акт, хоча і це не треба недооцінювати. Символічний акт, який на сьогодні робить неможливими зустрічі з путіним, бо він максимально токсичний. Він – військовий злочинець, і будь-які переговори з ним є підтримкою злочину, є підтримкою агресора.

● НАРЕШТІ!

Всесвітній ізгой та злочинець: міжнародний суд вимагає арештувати путіна

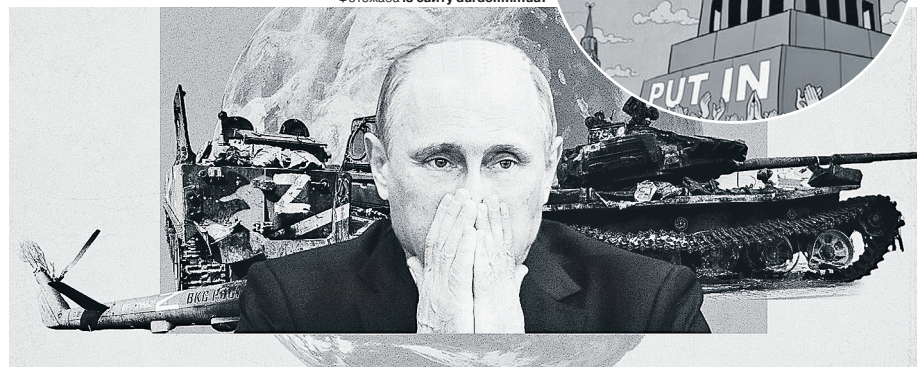
17 березня 2023 року судді Міжнародного кримінального суду (МКС) зі штаб-квартирою в Гаазі, що в Нідерландах, видали ордер на арешт президента російської федерації

Василь УЛІЦЬКИЙ

МКС звинуватив Володимира путіна у незаконній депортації і переміщенні дітей з окупованих районів України до російської федерації. Також суд видав ордер на арешт Марії Львової-Белової, яка є уповноваженою президента рф у справах дитини.

“Затримати диктатора можуть на території країн, які ратифікували Римський статут.”

Відтак за межами росії путіна мають заарештувати та передати до суду. Затримати диктатора можуть на території країн, які ратифікували Римський статут. Це міжнародний договір, який заснував Міжнародний кримінальний суд. Римський статут підписали 155

Фотожаба із сайту durdom.in.ua.

Гітлер теж приїжджав в окупований Маріуполь, коли війну було програно. Коли ж пуйло реально сяде за ґрати?

держав, але ратифікували 122. Україна ще не ратифікувала. Відтак путіна зобов'язані затримати практично у всіх країнах Європи, Південній Америці, в Канаді, Японії, низці держав Африки тощо. США, росія та Ізраїль спочатку підписали статут, але потім відкликали свої підписи. Китай не ратифікував документ.

Як воно буде насправді – побачимо, але, наприклад, міністр юстиції Німеччини Марко Бушманн уже заявив, що його країна виконає ордер на арешт, якщо путін приїде до ФРН. Та й кожен світовий лідер тричі подумає, чи зустрічатись із міжнародним злочинцем, якого підозрюють у незаконній депортації дітей і незаконному переміщенні українців у росію.

КОМЕНТАР
Ірина ГЕРАЩЕНКО, народний депутат від фракції «Європейська Солідарність»:

«путін тепер за залізною завісою до кінця свого нікчемного життя. Як пацюк у кремлівській норі, він не зможе вийти нікуди, окрім мінська та інших тоталітарних столиць. Адже ордер на затримання воєнного злочинця від МКС означає, що кожна цивілізована країна має його затримати і передати в Гаагу. Рано чи пізно путін опиниться в Гаазі. Ми всі чекаємо цієї миті і наближаємо її кожен на своєму місці. Наступним етапом має бути створення спеціального міжнародного трибуналу. путін і його банда відповідатимуть за агресію і геноцид. росія – країна-терорист».

● СВІТ ІЗ НАМИ!

Фото із сайту amazing-ukraine.com.

Дякуємо, СуперКатрін!

Катрін Денцов проникливо прочитала вірш Лесі Українки

Рядки пролунали французькою мовою

Лія ЛІС

Легендарна акторка зробила це в ефірі французького телеканалу TV5 Mond. Вона прочитала вірш «Надія» на тлі українського прапора.

Зазначимо, що 79-річна Катрін Денцов від початку повномасштабної війни підтримує Україну. Під час роботи Венеціанського кінофестивалю легендарна акторка прийшла на пресконференцію із синьо-жовтим прапором на блузці. Коли журналісти поцікавилися, що вона хотіла сказати таким чином, вимовила: «Моя душа і думки з українцями кожного дня».

● ЦІКАВА АРИФМЕТИКА

Україна і Польща: де дорожче жити?

Наскільки відрізняються витрати на оренду житла, транспорт, продукти тощо в цих державах

Василь КІТ

Оренда житла у Польщі очікувано є вищою. Якщо за однокімнатну квартиру в середньому у Києві просять 10–15 тис. грн за місяць, то у Варшаві – 22–25 тис. грн. При цьому у нас така «однушка» у невеликих містах коштує 3,5–5 тис. грн, а у Польщі – 12–13 тис. грн.

До цих сум треба додати витрати на комунальні послуги. В Україні за однокімнатну квартиру вони в середньому становлять 1,2–2,5 тис. грн, за таке ж житло у Польщі – 4–4,5 тис. грн (до уваги в цьому випадку експерти не брали міста на Заході України, який знаходиться найдалі від зони бойових дій).

Ціни на бензин А-95 не дуже відрізняються. У нас – 52 грн за літр, у Польщі – 63 грн за літр. В Україні місячний універсальний проїзний квиток утричі дешевший: за 50 поїздок доведеться заплатити 325 грн, у поляків – 840 грн.

Фотоколлаж із сайту ukrinform.ua.

Цікаво, через скільки років українці отримуватимуть вдома таку зарплату, як за Бугом?

Прийом терапевта у приватній клініці в нас в середньому – 550 грн, а у Польщі – 1000 грн. Мінімальна вартість стрижки в українських майстрів – 100 грн, у польських – 250 грн. Місячний абонемент у спортзал тут – від 600 грн, у Польщі – 840 грн.

Прожитковий мінімум в Україні з цього року – 2589 грн, у Польщі – 12,7 тис. грн. Мінімальна та середня заробітна плата у нас – відповідно 6,7 тис. грн та 15 тис. грн. У поляків – 22,8 тис. грн та 29 тис. грн.

Ціни на продукти майже не відрізняються.

● **ОТ СВОЛОТИ!**

Янукович планував правити довічно

і... відділити Західну Україну

Фактично регіонали хотіли влаштувати державний переворот, тож Майдан був неминучим і необхідним

Василь РОГУЦЬКИЙ

Про такі плани свого шефа розповів соратник віктора януковича олег царьов (обоє на фото), який зараз переховується в росії. Шокуючі зізнання він зробив в інтерв'ю одному з пропагандистських видань рашистів.

Зі слів царьова випливає, що янукович нічого нового не вигадував – він планував змінити Конституцію, як це зробили диктатори путін та лукашенко, щоб можна було балотуватися на посаду необмежену кількість разів. Щоправда, регіонали побоювались, що це викличе великі протести на Заході України, але і на цей випадок підготували сценарій. «Розповідь вам те, чого нікому раніше не розповідав, – заявив царьов. – Я тримав у руках документ, розроблений аналітиками Партії регіонів, у якому розглядалися

А в 2015 році Царьов казав, що Януковича треба відправити в штрафбат «днр» захищати Горлівку.

Тоді намалювався такий план: Тягнибок, який отримував гроші в тому числі із каси Партії регіонів, став би виступати за сепаратизм, за відділення ряду західних областей в автономне утворення, що не підтримує центральну владу.

сценарії щодо життєвого президентства януковича. Було очевидно, що, вибудовуючи дружні відносини з росією, досягаючи росту економіки та рівня життя, все це зробити реально. Два президентських терміни, зміни в Конституції, ще два тер-

міни... І єдина перешкода для втілення цих планів у життя бачилась така: Західна Україна завжди буде розхитувати ситуацію на території всієї країни і зробить усе, щоб такий сценарій не вдалося реалізувати. І тоді намалювався такий

план: Тягнибок, який отримував гроші в тому числі із каси Партії регіонів, став би виступати за сепаратизм, за відділення ряду західних областей в автономне утворення, що не підтримує центральну владу. Ну, а центральній владі довелося би, «скрепя серце», погодитися», – поділився царьов.

Виходить, що фактично янукович разом із командою планували державний переворот: хотіли захопити владу в Україні й розділити державу. Таким чином, царьов довів необхідність Майдану, адже в українців не було іншого виходу, бо країною керували злочинці.

● **АКТУАЛЬНО**

Що робити, якщо військовий зник безвісти або потрапив у полон

Вже більше року українські захисники протистоять російським окупантам. На жаль, під час бойових дій військові іноді зникають безвісти або потрапляють у полон. Тому близьким солдатів важливо знати, як діяти в такому випадку

про захисника та куди звертатися в разі, якщо з ним уже довгий час із нез'ясованих причин немає зв'язку.

ЩО ТРЕБА ЗНАТИ ПРО ВІЙСЬКОВОГО:

- ✓ Повне ім'я (прізвище, ім'я, по батькові).
  - ✓ Дата народження.
  - ✓ Номер паспорта (бажано мати копії).
  - ✓ Індивідуальний податковий номер.
  - ✓ Посаду, звання та військово-облікову спеціальність.
  - ✓ Номер військового квитка (копія).
  - ✓ Контактні дані місця постійної дислокації військової частини.
  - ✓ Контактні дані військкомату, з якого був мобілізований військовий.
  - ✓ Назва й номер військової частини чи підрозділу проходження служби.
  - ✓ ПІБ та контактні дані побратимів.
  - ✓ ПІБ та контакти безпосереднього командира чи командира частини, телефон гарячої лінії частини, бригади.
- Важливо бути в курсі приблизної ло-

кації військового та заздалегідь оговорювати можливі варіанти відсутності зв'язку найближчим часом (військове завдання, погана мережа та інше).

У разі, якщо з військовим без заздалегідь оговорених причин немає зв'язку більше ніж три дні, зверніться до командири, частини або військкомату, через який проходила мобілізація знайомого. Якщо ж звітти немає відповіді, можна подати запит до організації або українських сервісів, які займаються пошуком безвісти зниклих.

КУДИ ЗВЕРНУТИСЯ, ЯКЩО ЗНАЙОМИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ЗНИК:

- ✓ Національне бюро з розшуку людей.
  - ✓ Національна поліція.
  - ✓ Координаційний штаб з питань поведіння з військовополоненими.
  - ✓ Об'єднаний центр з пошуку та звільнення полонених при СБУ.
  - ✓ Центральне агентство з розшуку Міжнародного комітету Червоного Хреста.
  - ✓ Робоча група ООН з питань насильницьких або недобровільних зникнень.
- При зверненні до цих організацій необхідно знати всю інформацію про військового, що перелічена вище.

Каріна ПАСІЧНИК

Однією з головних проблем, з якою стикаються родичі воїнів, які зникли безвісти, є те, що в Україні відсутній єдиний орган, який би займався питаннями зниклих та куди близькі могли б звернутися із запитом та отримати інформацію. Саме через відсутність єдиного державного органу з питань зниклих солдатів, сім'я воїна тижнями може не знати, що сталося з їхнім родичем. Але є інші варіанти дій, якщо військовий зник або потрапив у полон. Видання NV розповіло, що треба знати

● **Я ТАК ДУМАЮ!**

Початок «китаїзації» росії

Візит Сі Цзіньпіна до москви ставить перед російськими кланами екзистенційне питання. Прямо як у Гамлета: бути чи не бути?

Павло КЛІМКІН, дипломат, ексміністр закордонних справ України, політик

Тепер путін для Заходу – злочинець, ордер на його арешт уже не можна відкликати або переграти. Йти до Китаю і фактично в його зону впливу під керівництвом того, хто отримав виклик у Гаагу, російські еліти точно не підписувалися. Китайські авто та інші товари та й юань як основна валюта (вже росіянам активно пропонують приватні депозити в юанях) означають початок «китаїзації» росії.

Сі приїхав з пропозиціями спільних проектів у сферах видобутку ресурсів та інфраструктури. Варіантів відмовитися в путіна немає, хоча по-торгуватися, звісно, може. Якщо так піде, то росія поступово стане для Китаю тим, чим для рф є білорусь. Хоча і білорусь після візиту лукашенка в Пекін путіну з'їсти буде складніше. Китай завжди думає тільки про себе – про Китай. І послаблення росії для нього дуже вигідне – це дає змогу отримати опосередкований контроль над рф. Поки що. Багато хто в росії і так замислюється над цим сценарієм, а після ордеру на арешт путіна почне дуже серйозно думати. російським елітам є що втрачати, і скоро може бути пізно.

● **У НОМЕР!**

«У нас нема 100 тисяч загиблих»

Секретар Ради національної безпеки і оборони Олексій Данілов спростував інформацію ЗМІ

Василь КІТ

15 березня відоме американське видання Politico написало, що, за підрахунками американських військових чиновників, за рік повномасштабної війни загинули або були поранені понад 100 тисяч українських військових. Олексій Данілов в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» заявив, що це неправда. «Я вам з повною відповідальністю заявляю, що у нас немає 100 тисяч втрат серед військових. Це неможливо. Під час війни це закрита інформація, але 100 тисяч – це абсолютно не відповідає дійсності».

Точну цифру, як зазначив секретар РНБО, знають тільки українські військові та Президент. За його словами, співвідношення втрат наразі становить 1 до 7, 1 до 8, у деяких випадках 1 до 10 на користь ЗСУ.

● **ПРЯМА МОВА**

Юрій ЛУЦЕНКО, політик, ексгенпрокурор, боєць ЗСУ (був у підрозділі, який керував безпілотниками. – Ред.), про пам'ятний бій:

Після надходження високоточної західної артилерії зв'язка безпілотників з артилерією стала ще більш ефективною. У мене було щастя – наводити HIMARS на будинок, де захоувалися 20 російських спецпризначенців у Соледарі. Це приємна робота. Але без сучасних дронів ці спецназівці були би живими.

● ПУЛЬС ТИЖНЯ

У Львові оштрафували медсестру на 102 тисячі гривень

Вона відмовилася їхати на фронт

Людмила СОБІПАН

Личаківський районний суд міста виписав штраф у 102 тисячі гривень військовій медсестрі, яка відмовилася виконати наказ керівника.

Як вказано у вирокі за 8 березня 2023 року, львів'янка має звання молодшої сержантки та працює на посаді операційної медсестри нейрохірургічного відділення в одній із військових частин. У листопаді 2022-го вона відмовилася виконати наказ та поїхати у службове відрядження до зони бойових дій.

Під час досудового розслідування з прокурором була укладена угода про визнання винуватості.

росія починає новий набір контрактників

Мета – майже пів мільйона осіб

Леонід ОЛІЙНИК

Із 1 квітня в росії розпочнеться черговий набір на контрактну службу до армії. Для цього міноборони рф розіслало в регіони рознарядки із зазначенням необхідної кількості людей. Відразу кілька регіональних ЗМІ публікують загальну цифру контрактників, якими за планами міноборони треба поповнити війська, – 400 тисяч. Наприклад, за планами міноборони рф, у Челябінській та Свердловській областях на службу мають набрати по 10 тисяч осіб, у Пермському краї – 9 тисяч. Зазначають, що військкомати намагаються компенсувати втрати російської армії у дефіцитних військових спеціальностях – це водії бронемашин та артилеристи.

Трамп приховав понад сто подарунків

У США іноземні презенти, які дорожчі за 415 доларів, мають передаватися на зберігання державі

Лана ВОГОНЬ

А експрезидент Дональд Трамп та члени його родини сховали таких дарів на суму у 291 тисячу доларів. Про це свідчить документ палати представників США. Серед іншого до незареєстрованих подарунків входили золоті ключки для гольфу від експрем'єра Японії Сіндзо Абе та шовковий килим від президента Узбекистану Шавката Мірзієєва. До того ж зять Трампа, Джаред Кушнер, отримав від принца Саудівської Аравії Мухаммеда бен Салмана кинджал та два набори мечів... Та що там подарунки: 9 серпня 2022 року, нагадаємо, агенти ФБР обшукали маєток Дональда Трампа та виявили 11 пакетів конфіденційних документів.

Словом, цей шоумен поведив себе на посаді президента так, ніби Америку йому віддали у власність, а не найняли нею тимчасово покерувати.

● НА ПЕРШИХ РОЛЯХ

Фотоколлаж із сайту bbsc.com.

Рейд десантників 95-ї бригади на чолі з Михайлом Забродським тилами проросійських сил на Донбасі влітку 2014 року називають найдовшим рейдом бронетехніки у новітній військовій історії.

Нардеп Михайло Забродський склав мандат, щоб працювати в Генштабі

У фракції «Європейська Солідарність» заявили, що пишуться своїм колегою

Ольга СОКОЛОВА

50-річний Михайло Забродський (на фото) – легендарна особистість. Герой України, генерал-лейтенант, командувач Десантно-штурмових військ у 2015–2019 роках, він брав активну участь у війні на Сході України у гарячих 2014–2015. Зокрема, влітку 2014-го 95-та бригада під

командуванням Забродського здійснила унікальний рейд у тил супротивника. За два тижні, виконуючи бойові завдання, його козаки пройшли 470 кілометрів (170 із яких – з боями на території супротивника). На думку американського експерта Філіпа Карбера, це був найдовший рейд збройного формування у новітній історії.

Михайла Забродського обрали депутатом до Верховної Ради у 2019 році. Він був четвертим номером у списку «Європейської Солідарності», працював у Комітеті з питань національної безпеки, оборони та розвід-

ки. Забродського ЗМІ називають одним із найбільш фахових військових. Від початку повномасштабного вторгнення Михайло Забродський допомагає Генштабу ЗСУ і Головнокомандувачу Валерію Залужному.

Фракція «Євросолідарність» виступила зі спеціальною заявою, в якій наголосила, що пишається роботою свого колеги. «Європейська Солідарність», з якої понад дві з половиною тисячі членів партії боронять країну в лавах армії, вітає рішення про призначення Михайла Забродського на високу посаду в керівництві ЗСУ, – йде-

На фронті він зараз дійсно куди потрібніший, бо такі досвідчені та сміливі воїни, як Михайло, – на вагу золота. Такими, як він, пишались би будь-яка команда.

ся в її тексті. – Де-факто генерал Забродський, Герой України ще з 2014 року, легендарний командувач ДШВ і комбриг 95-ї бригади, повернувся до війська з перших же днів повномасштабного вторгнення. Тепер настав момент, коли він має повною мірою зосередитися на службі, посилити стратегічний потенціал ЗСУ і сприяти разом із Валерієм Залужним та іншими воєначальниками успіху вирішального контрнаступу на русню. На фронті він зараз дійсно куди потрібніший, бо такі досвідчені та сміливі воїни, як Михайло, – на вагу золота. Такими, як він, пишались би будь-яка команда».

Колеги по фракції впевнені, що генерал Забродський «виправдає довіру і справить усі наші найкращі сподівання, а «Європейська Солідарність», своєю чергою, і надалі всім, чим може, на фронті і в тилу працюватиме на Перемогу».

● БІДА

Після ін'єкцій у лікарні на Тернопільщині 22 людини втратили зір

Наразі лише деякі з них реагують на світло

Наталія ОНИСЬКО, Катерина РОДАК

Вранці 16 лютого 54-річний Іван Якимець прийшов до Чортківської центральної міської лікарні на заплановану попередню процедуру – йому мали зробити ін'єкцію в ліве око, яке стало гірше бачити. Для Івана, який працює водієм, це була вже третя така процедура. «Після двох перших уколів я помітив, що мені краще. У мене розсмоктувалася кров, я бачив все нормально, були хіба деякі жмаринки... А 16 лютого настав чорний день», – розповідає Іван Якимець, який за кілька годин після уколу повністю осліп на ліве око.

«Ми довірилися нашим лікарям: сказали, що треба вколоти – то вкололи. Зранку мені зробили ін'єкцію, а через 5 годин все просто згоріло», – згадує свої відчуття у розмові з «Наші гроші. Львів» ще один пацієнт чортківських медиків, який просив зберегти анонімність. У результаті він осліп на обидва ока. Загалом того ранку ін'єкції в очне яблуко

отримали 22 пацієнти – хтось в одне, а хтось і в обидва. За кілька годин усі вони почали різко втрачати зір та відчували гострий біль і печіння в очах. Чортківські медики зрозуміли, що ситуація вийшла з-під контролю, і вже наступного ранку усіх постраждалих пацієнтів терміново відправили в Тернопільську обласну клінічну лікарню. Там їм діагностували гострий ендодальміт блискавичної форми (гнійне запалення внутрішніх оболонок ока з утворенням абсцесу в склистому тілі, одне з найнебезпечніших офтальмологічних захворювань) і терміново провели операції.

Офтальмолог Чортківської центральної міської лікарні Ярослав Ушій, який робив пацієнтам ін'єкції, висловив сподівання, що повернути зір вдасться. «Незворотних змін немає. Все робимо, все лікуємо. Коли комусь би відірвало голову, тоді ми можемо сказати, що це незворотні зміни, а тут у всіх є органи зору, і рано говорити [про остаточну сліпоту]», – доволі в оригінальний спосіб зазначив лікар у коментарі журналістам.

Наразі поліція розслідує цей випадок за статтею про лікарську недбалість. Також правоохоронці вилучили препарат, який вводили пацієнтам, і відправили на експертизу.

● ПРЯМА МОВА

Кріш'яніс КАРІНЬШ, прем'єр-міністр Латвії, про те, коли ми можемо опинитися в Північноатлантичному альянсі:

Поки тривають військові дії, ніхто в НАТО не буде серйозно розглядати питання про вступ України, оскільки це негайно втягнуло б весь Альянс у війну, яку росія веде в Україні. Єдиний варіант, який гарантує, що росію можна буде стримувати, – це повне приєднання звільненої України до НАТО, разом з усіма гарантіями безпеки, які з цього випливають.

● ТІЛЬКИ ФАКТ

Уже 9 країн зараз зобов'язалися надати Україні понад 150 танків Leopard. І коаліція країн, які пообіцяли нам виділити ці потужні броньовані бойові гусеничні машини, продовжує зростати. Про це заявив міністр оборони США Ллойд Остін.

● СВІТ ІЗ НАМИ!

Найкращий американський льотчик ГОТОВИЙ воювати за Україну

«Я навіть поїду сам, можете на мене розраховувати»

Василь КІТ

Підполковник ВПС США у відставці Ден Гемптон (позивний Two Dogs – «Два пси») заявив в інтерв'ю «Голосу Америки», що він та інші льотчики зі Сполучених Штатів за потреби готові на винищувачах F-16 допомагати Україні захищатися від російських окупантів. Телекомпанія назвала Гемптона «найбільш смертоносним пілотом F-16» в американській авіації. Він, зокрема, брав участь у війнах у Перській затоці, у Косові та в Іраку, здійснивши загалом 151 бойовий виліт.

Фото Facebook Dan Hampton Author.

Ден Гемптон називає російські літаки красиво пофарбованим «мотлохом», який поступається за технологічністю та обладнанням літакам F-16.

Я не виступаю проти українських пілотів, вони чудові, але F-16 – зовсім інший тип сучасного винищувача, ніж ті, до яких вони звикли.

«F-16 могли би принести величезну зміну у війні, але це також залежить від пілотів. Я не виступаю проти украї-

їнських пілотів, вони чудові, але F-16 – зовсім інший тип сучасного винищувача, ніж ті, до яких вони звикли», – зазначив Гемптон. Він назвав російські літаки красиво пофарбованим «мотлохом», який поступається за технологічністю та обладнанням літакам F-16. За словами американця, розв'язати питання з постачанням Україні F-16 – це справді один із варіантів «вирішення

проблеми», але для цього має бути політичне рішення. «Найважливіше – знайти людей, здатних керувати тими літаками, які вже мають тисячі годин польотів на них і не потребують навчання. Є достатньо американських пілотів, які готові зробити це, якщо уряд розв'яже свої питання. Я навіть поїду сам, стану номером один, можете на мене розраховувати», – наголосив Гемптон.

● ПРО ЦЕ ГОВОРЯТЬ

Зробимо росію знов московщиною?

Ідея перейменування країни-агресорки шириться Україною. Аж до того, що Президент, відповідаючи на петицію, дав доручення розглянути це питання урядові. Чому ця пропозиція набирає популярності?

Володимир В'ЯТРОВИЧ, історик, доктор філософії, публіцист, народний депутат України, фракція «Європейська Солідарність»

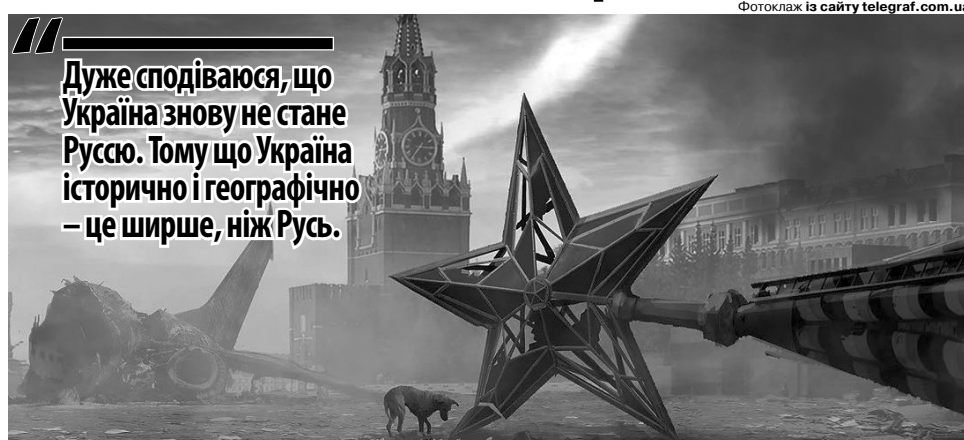
Хтось бачить історичний реванш за привласнення північно-східними сусідами спадщини Русі. Хтось вірить: зміна назви поміняє уявлення світу про походження та сьогодення росії. Хтось сподівається, що це навіть запустить процес розвалу останньої імперії, яка «по документах» федерація. Хтось йде далі і певен: це крок до перейменування самої України і «повернення» її історичної назви Русь.

Напевно, розчарую усіх, хто очікує вище-перелічених чудес від можливої зміни назви сусідньої країни. Швидше за все, нічого з цього не станеться, а якщо й станеться, то не завдяки перейменуванню.

Тепер трохи історії.

Так, назву росії (грецька версія слова Русь) придумали московські царі (щоправда, задовго до Петра I), щоб привласнити собі руську спадщину. Так, українці довгий час після цього продовжували використовувати слово московщина (у Шевченка в XIX столітті «А до того – Московщина, кругом чужі люди»), подекуди ця назва трапляється навіть у XX столітті).

Тому історичні підстави цієї ідеї не вигадані.

Фотоколаж із сайту telegraf.com.ua.

Дуже сподіваюся, що Україна знову не стане Руссю. Тому що Україна історично і географічно – це ширше, ніж Русь.

Можна і без перейменування. Аби тільки москва згоріла...

дані. Проте це зовсім не гарантує, що її реалізація приведе до «торжества історичної справедливості».

Навіть якщо наша держава ухвалить таке рішення (для цього Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру мають бути внесені зміни у Державний реєстр географічних назв), воно поширюватиметься лише на Україну.

Для росіян їхня країна не змінить своєї назви, як і для решти світу, за винятком тих народів, де ця країна традиційно мала іншу назву, наприклад фінською Venäjä, угорською Oroszország, латиською Krievija. Та й в Україні прикметник «російський» чи інші похідні слова повністю не можливо прибрати законодавчим рішенням.

Однокореневі слова є просто живою частиною української мови і будуть так чи інакше вживатися й далі. Крім того, вони

збережуться у величезному масиві раніших текстів, у т.ч. документів.

Визначальними у використанні назв держави чи похідних від цього слів є не законодавчі акти, а традиція. Звісно, перше може формувати друге, хоч здебільшого – навпаки.

Але навіть якщо говорити про перший варіант, треба розуміти: це потребуватиме багато часу і зусиль. Якщо буде вирішено створити прецедент перейменування іноземної держави і називати росію московією, а росіян – мос...ми чи московитами, слід усвідомлювати: це не просто заява чи тимчасова дія, а реальна зміна слова в українській мові. Така зміна має бути прийнятною для абсолютної більшості українського народу, тому що ситуація, коли люди називатимуть країну «росією», а офіційні особи «московією», навряд чи піде на користь нашій державі.

Натомість може стати ще однією непо-

● БОЛИТЬ!

Фотоколаж із сайту obozrevatel.com.

Спочатку Роман був волонтером, а потім записався добровольцем на фронт.

На фронті загинув гуморист «Ліги сміху» Роман Іваненко

Військовому було всього 28 років

Леонід ОЛІЙНИК

Трагічну новину повідомив у фейсбуці голова Кам'янець-Подільської райради Михайло Сімашкевич, звідки родом захисник: «Ми пам'ятатимемо його як щирого, доброго юнака, який обожнював родину, світ і завжди ділився теплом з усіма. Він дійсно Герой! І завжди буде в наших серцях. Щирі співчуття рідним та близьким. Світла пам'ять захиснику». «Потрапивши в оточення на Вугледарському напрямку, бився до останнього поруч з побратимами. Був важко поранений, узятий у полон. Тримався з 24 січня до 28 лютого. Але від терористів гідної медичної допомоги не отримав. Учора завдяки штурму ворог із позицій був вибитий. Сьогодні Романа евакуювали «на щиті», – написав Сімашкевич. Роман Іваненко – учасник «Ліги сміху». Гуморист виступав у команді «Наш формат». Повномасштабна війна застала актора у Німеччині. Утім, Роман одразу ж повернувся в Україну та зайнявся волонтерством. Згодом пішов на фронт добровольцем, аби захищати країну.

трібною лінією розколу суспільства. Якщо українській мові буде повернуто слово «мос...ль» на означення «росіянина», виникне потреба припинити штучні обмеження на вживання цього слова в публічній сфері, у т.ч. світових соцмережах (які я змушений оминати навіть в цьому тексті, щоб ви його прочитали). Що, звісно, коштуватиме чимало зусиль.

Уявімо, що ми зробили це – і росія знову московщина. Чи означатиме це, що росія не зможе претендувати на спадщину Русі? Ні, бо для самих росіян і більшості світу все залишиться без змін. Можливо, таке перейменування змусить переосмислити це питання лише тих українців, які чомусь досі залишаються у полоні імперських історичних міфів.

Дуже сумнівно, що зміна назви в Україні послабить позиції кремля як центру імперії. Для цього Україна має проводити іншу роботу, насамперед спрямовану на підтримку поневолених ним народів, а також на поширення у світі ідеї про неминучість і нормальність переформатування рф на національну демократичну державу.

Дуже сподіваюся, що навіть якщо росія знову стане московщиною, Україна знову не стане Руссю.

Тому що Україна історично і географічно – це ширше, ніж Русь. Тому, що зміна назви нашої держави на ту, яка у більшості інших народів буде співзвучна із назвою нашої сусідки-агресорки, лише заплутає справу і зашкодить нашій підтримці у світі.

І наостанок знову про мову та слова. Мова – живий організм. Держава не придумує слова, у тому числі власні назви, для предметів і явищ, які вже мають назву в мові. Держава лише фіксує існуючі назви. Це стосується і назв країн, особливо широко вживаних. Так це працює і по всьому світу, і в Україні.

● **ЛЮБОВ СИЛЬНІША ЗА ВІЙНУ!**

Стікаючи кров'ю, дівчина витягнула з-під обстрілу свого коханого, якому відірвало руку

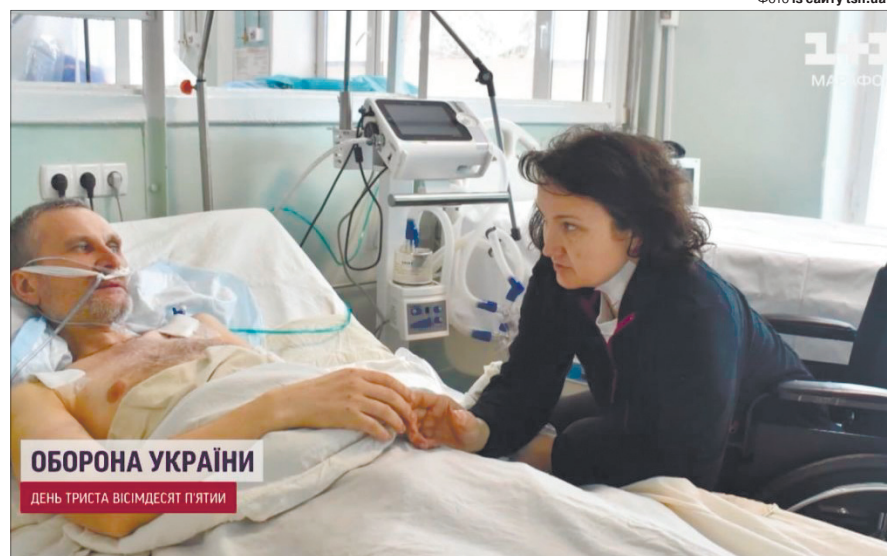
Закінчення. Початок на с. 1

Ольга ПАВЛОВСЬКА

У той день вони разом вивозили поранених бійців, аж раптом надійшов виклик: ще один захисник потребує допомоги. Та до машини не встигли дійти – потрапили під мінометний обстріл. «Оглушило. Тіло заніміло, запекло. Але я чую його крики – треба щось робити», – розповідає Олена.

Найважче було затягнути в бліндаж. Тягнула, скидала броню, руки тремтіли. Я, власне, зробила б це для будь-якої людини, не лише для свого нареченого.

Сама стікала кров'ю, з осколками в носі та шиї, але, попри біль та слабкість, рятувала коханого. Одразу побачила, що поранення в Станіслава дуже тяжкі: відірвало руку, важке поранення живота... «Намагалась онімілими руками накласти турнікет. І все, що могла, зробила. Найважче було затягнути в бліндаж. Тянула, скидала броню, руки тремтіли. Я, власне, зробила б це для будь-якої людини, не лише для свого нареченого», – переконала дівчина. «Тягнула сама, бронезилет скинула, каску. У неї поранення в шию і в ногу. Все, що я пам'ятаю, Олена тримає пальцем собі шию, а другою – намотує мені турні-

ОБОРОНА УКРАЇНИ
ДЕНЬ ТРИСТА ВІСЬМДЕСЯТ П'ЯТИ

Щемливу зустріч наречених зафіксували медики реанімаційного відділення лікарні імені Мечникова в Дніпрі.

кет, – пригадує Станіслав і додає: – Вона була для мене дорогою людиною, а зараз стала ще дорожчою...».
Відчайдушна допомога Олени врятувала коханого, визнають медики Дніпропетровської обласної клінічної лікарні імені Мечникова, куди доправили поранених із передової. Тут закоханим уже зробили кілька операцій. Про цей випадок розповів генеральний директор медзакладу Сергій Риженко. За його словами, чоловік був «дуже важким»: кома, дихав за допомогою апарата. Досвідчений хірург Костянтин Кравченко провів дві операції, рятуючи життя Станіслава. Олені тим часом хірурги дістали осколки із шиї та ноги, вона швидко йде на

одужання, але ще на візочку. Станіслав залишається в реанімації, дуже слабкий. Але навіть важкі поранення не заважають молодим людям проявляти свої почуття. «Вони можуть розмовляти безперервно, тримати одне одного за руки й кохати так, як не здатен ніхто. Їхнє майбутнє і долю врятували прості медики лікарні імені Мечникова. Усміхаються, мріють про дім і палке кохання. А зараз Станіславу вкрай важлива її любов, тому що війна обриває струни...» – зазначає лікар Риженко.
Зичимо цій чудовій парі багато років щасливого життя і купу діточок, а Україні – Перемоги над російськими нелюдьми, які принесли стільки горя.

● **НА ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ**

Військовий із контузією декілька кілометрів ніс загиблу дружину

У подружжя (на фото) є спільна 8-річна донька, яка тепер залишилася без матері

Катерина КУЗНЕЦОВА

Під Бахмутом Донецької області загинула захисниця України Тетяна Фесенко (позивний Мурка). Вона перебувала в окопі, але снаряд упав за надто близько... Чоловік-військовий отримав контузію, але не залишив тіло дружини і ніс його ще 2,5 км до пункту евакуації.

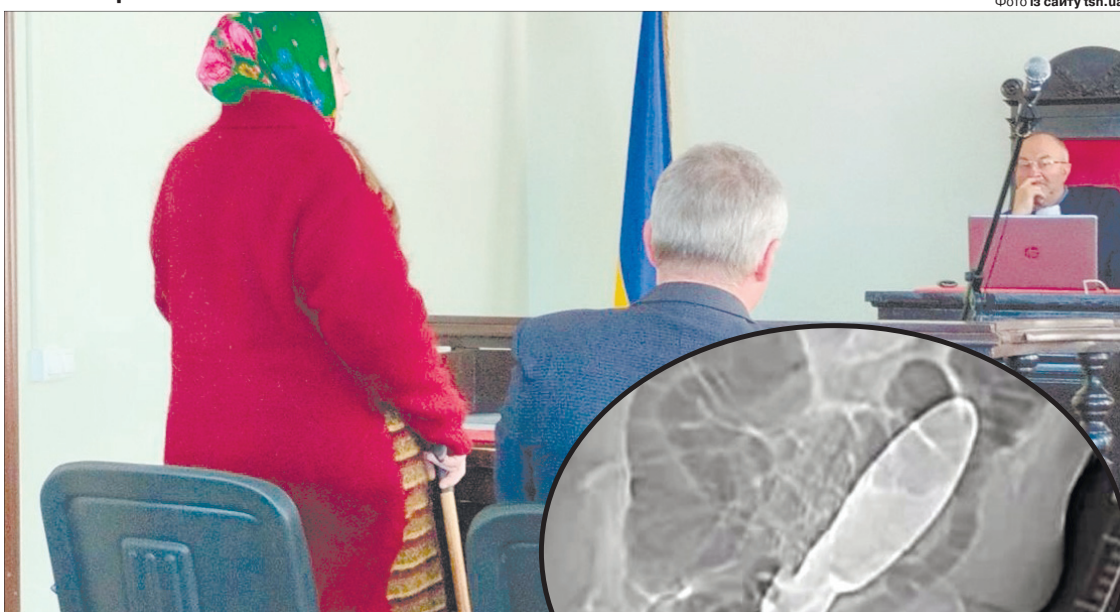

Війна подарувала Тетяні та Володимирі кохання. Вона його і розстріляла...

Володимир пішов на фронт добровольцем. Після його повернення з АТО вони одружилися, у них народилася донька. Пара жила в Мостищах на Київщині, а три роки тому переїхала до столиці. У перший день нападу росії, 24 лютого, Те-

тяна та її чоловік відправили свою доньку з рідною їм людиною за кордон і дали їй нотаріальну довіреність на випадок того, якщо обидвоє загинуть, щоб вона могла законно удочерити їх 8-літню донечку...
Джерело: tsn.ua.

● **ПРО ЦЕ ГОВОРЯТЬ**

У суді потерпіла казала, що після операції швидко втомлювалась, відчувала загальну слабкість.

20 років прожила із хірургічним інструментом у тілі

Закінчення. Початок на с. 1

Лія ЛІС

На суді жінка розповіла, що вона майже два десятиліття змушена була носити у черевній порожнині хірургічний інструмент, який під час операції забули медики. Через це її стан

здоров'я суттєво погіршився. Після операції вона швидко втомлювалась, відчувала загальну слабкість.
Суд встановив, що медики забули у тілі жінки шпатель Реввердена довжиною майже 30 сантиметрів та вагою ледь не 300 грамів.
Потерпіла вимагала від лікарні 900 тисяч гривень компен-

сації, проте Військово-медичний центр Центрального регіону погоджувався сплатити колишній пацієнтці лише 100 тисяч гривень, аргументуючи тим, що в лікарні немає коштів.
Вінницький апеляційний суд відповідно до статті 23 Цивільного кодексу України змусив медиків заплатити потерпілій 400 тисяч гривень.

● **«НЕ ВМИРАЄ ДУША НАША...»**

Фото з особистого архіву Петра КЛОЧКА.

Щоденник Петра Клочка ще раз засвідчив, що Херсон – це Україна!

«За 10 хвилин людська ріка заповонила площу»

Як під час окупації херсонці ходили до Тараса

Василина СМЕТАНА

ЖИТЕЛЬ ХЕРСОНА ПЕТРО КЛОЧКО (НА ФОТО) ПРОЖИВ У РОСІЙСЬКІЙ ОКУПАЦІЇ 260 ДНІВ. УВЕСЬ ЦЕЙ ЧАС ВІН ВІВ ЩОДЕННИК. І ОСЬ ЩО ЗАПИСАВ У НЬОМУ МАЙЖЕ РІК ТОМУ, 10 БЕРЕЗНЯ

«Біля мого будинку у сквері – пам'ятник Тарасові Шев-

ченку (на фото). Біля нього завжди свіжі квіти. На проспекті Текстильників бачимо пов'язані синьо-жовті стрічки. Вони скрізь – на деревах, лавочках, ліхтарях. Це вселяє надію, спротив окупації є, він зростає. Навмисно не пишу про акції протесту, є багато відео, не хочу повторюватися. Але один приклад наведу. Коли стали жорстоко розганяти мітинги на площі Свободи, організатори через соціальні мережі запросили містан прийти до пам'ятника Шевченку

● **ДІЯННЯ «ВИЗВОЛИТЕЛІВ»**

Рашистські снайпери гвалтували жінку та 4-річну дитину – одного з них зробили в росії «героєм»

Україна звинуватила двох військових окупаційних військ у сексуальному насильстві над маленькою дівчинкою та груповому зґвалтуванні її матері під дулом пістолета на очах у її батька

Василь КІТ

Як повідомили журналістам в українській прокуратурі, цей епізод був частиною серії сексуальних злочинів, які російські військові 15-ї окремої мотострілецької бригади вчинили в чотирьох будинках Броварського району в березні 2022 року. ...13 березня п'яні російські військові увірвалися на подвір'я будинку, де проживала молода сім'я. Чоловіка вони жорстоко побили, змусили стати на коліна, а його дружину почали гвалтувати.

Снайпери-гвалтівники – Вадим Шахматов (вгорі) і Євген Чорнокнижний – уже у пеклі.

Педофіл «геройно загинув під час виконання воїнського обов'язку під час «спецоперації» з «денацифікації» на території України».

«Згідно з документами, один із солдатів сказав чотирирічній дівчинці, що «зробить з неї жінку», перш ніж вона стала жертвою насильства», – пише британське агентство

новин «Рейтерс», посилаючись на дані прокуратури. Ця сім'я вижила, хоч у той самий період в цьому районі сталося багато вбивств. Обидва солдати-гвалтівники, віком 32 і 28 років, були снайперами.
Розслідувачам з організації «Бджоли» вдалося встановити їхні особи. Це Шахматов Вадим Дмитрович, 8 травня 1991 року народження, та Чорнокнижний Євген Андрійович, 30 квітня 1994 року народження, з населеного пункту Кувандик Оренбурзької області. Старший із покидьків повернувся з війни і загинув десь удома, а молодшого ще в квітні 2022 року ліквідували Збройні сили України,

проте вдома з нього зробили справжнього героя. У школі, де навчався Чорнокнижний, навіть встановили меморіальну дошку. Стверджується, що педофіл «геройно загинув під час виконання воїнського обов'язку під час «спецоперації» з «денацифікації» на території України». Чорнокнижному навіть вручили посмертно орден мужності.
Правильно казав Володимир Зеленський, якого вразили звірства росіян на окупованих територіях, що пекло – не десь там, воно на землі. Від себе додамо, що лігво диявола теж не десь там, а має чітке місце – це кремль і вся росія.

● **ОСОБЛИВИЙ ВИПАДОК**

«Вона в мене скавучить, якщо чує якісь вибухи...».

«Якби не пес, мене б уже не було»

Житель села Велика Вільшаниця Львівської області Богдан розповів, що його під час ракетної атаки 9 березня врятував собака

Лія ЛІС

Будинок селянина через обстріли частково пошкоджений. Богдан розповідає, що його пес перед ракетним обстрілом

Ось що залишилося від сусідніх будинків.

постійно гавкав. Через це він двічі виходив за скоювати тварину.
Просто перед ударом собака знову почав скавучати, і тоді чоловік вийшов на вулицю, а після цього не повернувся до будинку, а зайшов до іншого приміщення. «Вона в мене скавучить, якщо чує вибухи. Я встав, заспокоював її й ліг собі далі, це ж пізня година. Потім знову вийшов, заспокоював. А тут хлопко. Я був на кухні, якби був у хаті – то ви би вже сьогодні мене не бачили», – зітхає Богдан.
Нагадаємо, на ранок 9 березня росіяни ракетами атакували Україну. Одна з ворожих цілей впала на житловий будинки в Золочівському районі. Там на місці трагедії загинуло п'ятеро людей, два будинки знищено вщент.

● ШОК!

Українці досі їздять через Львів і Рівне... до Москви

Закінчення. Початок на с. 1

Вікторія СМАЛЬ, zahid.espreso.tv

Так, у соціальних мережах, зокрема у фейсбуці, є групи, де щоденно публікують по кілька оголошень про виїзд до Москви практично з кожного міста України, в тому числі й із Рівного і Львова. Останнє фігурує своєрідним вікном до Європи, через яку й відбуваються перевезення. При цьому на сайтах, таких як Virail і Infous, знайти рейси в РФ неможливо. Лише на одному російському ресурсі, Biletuplus, доступний пошук квитків. Однак вільних місць немає.

Така подорож коштує близько 320 доларів, хоча є і нижчі ціни.

УКРАЇНА - Москва по вівторках

Сумы, Полтава, Житомир, Ровно, Днепр, Кривий Ріг, Кропивницький, Умань, Вінниця, Хмельницький, Тернопіль, Київ, Львів, Кременчук, Черкаси.

Москва-УКРАЇНА по п'ятницях

Через Литву, Латвію, Польщу.

Viber, Telegram, Whats App +375 [номер] Анна

Недарма ж кажуть: кому – війна, а кому – мати рідна.

Перевозим пасажирів, животних, посылки

Очень лояльные цены

Без пеших переходов

Фото із сайту zahid.espreso.tv.

Наскільки популярними є такі перевезення, можна судити з частоти таких поїздок. Приблизно кожен перевізник відправляється зі Львова раз у два-три дні. Так само працюють і перевезення в інший бік, в Україну.

«Головне – на кордоні з Польщею сказати, що прямує до Варшави. Далі їдете спокійно до Латвії й там пересідаєте в інший автобус, до Москви. З документів

треба мати закордонний паспорт», – розповідає Галина, яка публікує такі оголошення у соцмережах.

Перевізники запевняють також, що пе-

реживати не варто, на кордоні з РФ українців із західних областей пропускають без проблем.

«Труднощі ніяких не буде. Їдете й усе. У багатьох українців родичі, близькі в Росії, так що люди їздять до них. Потрібен закордонний паспорт, біометрія для цього», – пояснює Сергій, представник ще одного такого перевізника.

Кому варіант розрахунку в доларах не підходить, можна знайти такого перевізника, який прийматиме і рублі, і гривні.

Наскільки популярними є такі перевезення, можна судити з частоти таких поїздок. Приблизно кожен перевізник відправляється зі Львова раз у два-три дні. Так само працюють і перевезення в інший бік, в Україну.

Попри сумнівні напрямки, фактично закону ніхто не порушує, заявляють у Держприкордонслужбі.

«Люди їдуть, до прикладу, в Москву. Як прикордонники можуть заборонити їм їхати? Ми діємо згідно із законом України. Якщо особа не має заборони на виїзд з України через ті пункти пропуску, які функціонують, то ми не можемо її не пропустити, – пояснили в коментарі для «Еспресо.Захід». – Зрештою, не володіємо всією інформацією, але якщо такої заборони у базі даних немає, то і претензій до людини не може бути. А куди вже та людина їде, чи у Варшаву, чи в Лісабон, чи в Москву – якщо вона перетинає західний кордон, то значить, вона слідує в суміжну країну, розумієте? Звичайно, в когось можуть бути певні перестороги щодо чистоти намірів таких громадян, але прикордонники діють лише відповідно до своїх повноважень», – прокоментували в прикордонній службі.

● ПРО ЦЕ ГОВОРЯТЬ

«Рік переконували»: парафія на Львівщині відмовилася від штучних квітів

В області почастишали заклики не приносити такі вироби на похорони, натомість заощаджені на цьому кошті переказувати на потреби Збройних сил України

Лана ВОГОНЬ

Священник храму Преподобної Параскевії УГКЦ отець Олег Здреник розповів виданню «То є Львів», як давно там відмовилися від штучних квітів та вінків із підписаними стрічками, і чому громада вирішила прийняти таке рішення. «Ще чотири-п'ять років тому у Вільшаниках, що на Самбірщині, ми громадою відмовилися від пластикових квітів та вінків на похованнях. Якщо розглядати цю ініціативу за пріоритетами, то екологія тут не на першому місці. Хоча у цьому проблемне теж є. Коли наші віряни перейшли на живі квіти – ми відчули значне полегшення щодо вивозу сміття та пластику. Тепер на цвинтарі лише органіки, яка просто гние».

Фотоколлаж із сайту ukr.net.

«Покійнику з будь-яких квітів немає користі. У Європі замість похоронних вінківносять конверти для рідних».

«Принципово неправильно буде казати, що ми відмовилися від штучних квітів, – уточнює панотець. – Ми цього не робили, а просто замінили добре на ще краще. Квіти, які люди несуть живим чи померлим, – це знак поваги, любові і шани. Ми ухва-

лили рішення, що жива пам'ять та увага повинні висловлюватися у живих квітах, а не у мертвих».

«Тепер ми й не носимо підписаних стрічок, як-от «Мамі від сина Стефана». Для нас це архаїзм, – веде далі отець Олег. – Потрібно розуміти,

для чого ми це робимо. Ми підписуємо вінки для того, щоб показати наш статус, аби вся родина бачила наші статки і щедрість. Здоровим глуздом я не розумію, для чого це робити. У цьому немає жодної культури і скромності, не кажучи вже про духовність. І взагалі замість похоронних вінків краще підтримати родину померлого. В Європі це давно практикують: замість квітівносять конверти. Це хоч якась підтримка родині, яка, можливо, втратила годувальника або близьку людину. Проте квіти споконвіків були знаком уваги і пошани, тому я розумію, чому носять вінки. Так склалась наша культура. Наразі ми ще не готові кардинально відмовитися від квітів на кладовищах, адже кожен хоче, щоб могила рясніла кольоровими пластиковими квітами. Бо це ж люди скажуть, що твій родич навіть на квітку від тебе не заслужив, і гола могила. Покійнику з будь-яких квітів немає користі».

Для того, аби закликати вірян надати перевагу живим квітам, у парафії проводили різні просвітницькі заходи і пояснювали, що символізують мертві квіти. Потроху люди звикли і зрозуміли. «Це точно не була праця одного дня, ми розмовляли з людьми про це роками. Наша Церква про це давно говорить, але, можливо, місцеві священники не надто роблять на цьому акцент», – розповів отець Олег Здреник.

● ДІЯННЯ «ВИЗВОЛИТЕЛІВ»

З будинку у Ворзелі боксера Усика росіяни вкрали... бойлер

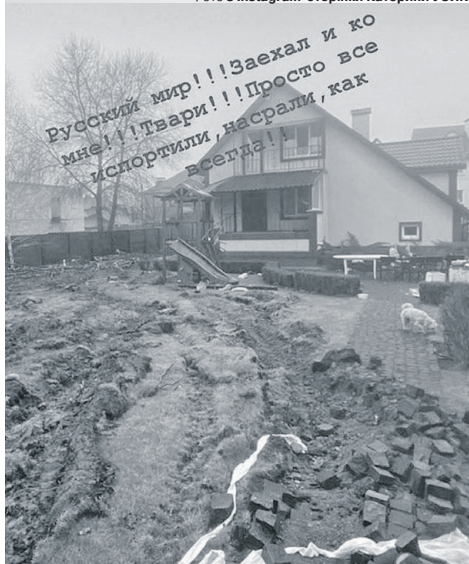
А також танками пошкодили на обійсті загорожу та газон

Регіна ЗАЛЮБОВСЬКА

З нашого будинку орки вкрали бойлер, – розповіла дружина Олександра Усика Катерина виданню «Чемпіон». – Генератор лишився дивом – орки його витягнули, але їм не вистачило клепок в голові його ввімкнути. Подумали, що він зламаний і лишили, коли бігли звідти.

Зараз там живе українська родина з маленькою дитиною, яка через війну втратила своє житло – в їхню багатопверхівку в Ірпені влучив снаряд. Голова родини спочатку займався відновленням нашого будинку, а потім ми з Санею надали його родині можливість поки пожити там. Нещодавно провідала їх. Молода пара, дитині півтора року.

Фото з Instagram-сторінки Катерини УСИК.

Катерина не вибирала слів, коли побачила свій дім після звільнення.

● НЕХАЙ РОСТЕ ЗДОРОВОЮ!

Волинянка у легковикі народила 4-ту дитину

Жінка саме була в дорозі до пологового будинку

Ірусина ПРИХОДЬКО

18 березня о 18:19 до Центральної оперативної диспетчерської Волинського обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф надійшло звернення, що у вагітної почалися пологи. Диспетчер вияснила, що жінку намагались транспортувати до закладу охорони здоров'я приватним автомобілем.

Бригада Володимирського відділення ЕМД виїхала назустріч, але перенести вагітну у санітарний транспорт не встигли, народжувати вона почала у приватному автомобілі.

У жінки це вже четверті пологи. Вони пройшли без ускладнень для мами та немовляти. Народилася здорова дівчинка. Породілля з дитиною перенесли в автомобіль ЕМД і доправили до пологового відділення найближчого медзакладу.

● ТАЄМНИЦІ НЕПІЗНАНОГО

Дев'ять років була вагітна... «кам'яною дитиною»

У США в тілі жінки виявили рідкісну патологію. Пацієнтка померла, оскільки відмовилася від допомоги, бо не довіряла лікарям

Оксана СКРИПАЛЬ

ДУМАЛА, ЩО ЦЕ ПРОКЛЯТТЯ

Біженка, яка прибула до Сполучених Штатів із Конго, звернулася до медиків після того, як у неї почалися шлункові спазми і розлад травлення. Вона також відчувала булькання в животі після їжі.

Лікарі зробили аналізи та сканування — і виявили мертвий плід, який блокував нижню частину живота і тиснув на кишківник.

Проте жінка відмовилася від операції. Вона звинуватила в усьому чаклунство, стверджуючи, що хтось у Танзанії наслав на неї «прокляття».

Біженка вважала, що вона дев'ять років тому втратила дитину. Тоді ж медики табору для біженців, у якому вона пе-

Фото із сайту tsn.ua.

Організм виробляє захисні механізми, і плід кальцинується.

ребувала, звинуватили її у «злих справах», вживанні наркотиків і вбивстві дитини. Це викликало у неї страх перед медичними працівниками, а тому вона відмовилася від будь-якого лікування.

Експертиза встановила, що плід заважав її кишківнику виконувати свої функції, включно зі всмоктуванням життєво важливих поживних речовин.

Американські медики закликали лікарів звернути увагу на цей випадок, щоб дізнатися більше про рідкісну патологію.

ТАКЕ ВЖЕ БУЛО

У статті, опублікованій в «Журналі Королівського медичного товариства» ще 1996 року, задокументовано 290 випадків, коли жінки виношували «кам'яних дітей».

2013 року в тілі пенсіонерки в Колумбії знайшли 40-річний зародок. 82-літня жінка звернулася до лікарні з болями в животі. Тоді медики виявили, що вона виношувала ненароджену дитину.

Лікар Кемер Рамірес із лікарні Тунхуеліто пояснив, що

фахівець, який оглядав жінку, помітив щось ненормальне в її животі і запідозрив, що це можуть бути камені в жовчному міхурі.

Доктор Рамірес сказав: «Це відбувається тому, що плід не

“**Американські медики закликали лікарів звернути увагу на цей випадок, щоб дізнатися більше про рідкісну патологію.**

розвивається в матці, бо він перемістився до іншого місця. У цьому випадку черевна порожнина жінки не є життєздатним середовищем, і те, що утворилося, — це кальцинований плід. Причина проста: організм виробляє захисні механізми, і плід кальцинується, поки не залишиться там інкапсульованим».

Через кілька років, у 2015-му, інша літня жінка виявила, що виношувала зародок понад 60 років. 91-річна Естела Мелендес навіть не підозрювала, що колиш була вагітною.

За матеріалами ТСН.

● ЇЖА – ЛІКИ

10 продуктів, якими можна «заїдати» стрес

Багато людей задовольняють їжею емоційні потреби та знижують тривожність. Це називають емоційним харчуванням. Якщо немає можливості звернутися із проблемою до спеціаліста, радять вживати продукти, які позитивно впливають на нервову систему

Фото із сайту google.com.ua.

Якщо спробуєте – поділіться, чи допомогло.

В4). Джерелом вітаміну В4 також є субпродукти, капуста, соя та шпинат.

хічними розладами — депресією та тривогою.

ЧАСНИК

Містить багато сполук сірки, які сприяють підвищенню рівня глутатіону. Цей антиоксидант стоїть у першій лінії захисту організму від стресу. Дослідження доводять, що він зменшує симптоми тривоги та депресії.

ТАХІНІ

Це кунжутна паста — чудове джерело амінокислоти L-триптофану, яка бере участь у синтезі нейромедіатора серотоніну, що покращує настрій.

НАСІННЯ СОНЯШНИКА

Окрім того, що воно ефективно вбиває бажання щось погризти, то є ще й класним джерелом вітаміну Е, магнію, марганцю, селену, цинку, вітамінів групи В і міді.

СУБПРОДУКТИ

Це печінка, серце, нирки та інші органи тварин, які є багатим джерелом вітамінів групи В (особливо В12, В6, рибофлавіну (В2) та фолієвої кислоти (В9), які необхідні для контролю стресу). Шматочок яловичої печінки (85 грамів) забезпечує понад 50% добової норми вітаміну В6 і фолієвої кислоти, понад 200% рибофлавіну й понад 2000% вітаміну В12.

ЯЙЦЯ

Вони містять багато поживних речовин: вітамінів, мінералів, амінокислот та антиоксидантів, необхідних для здорової реакції на стрес. Особливо цінний у їхньому складі холін (вітамін

ЖИРНА РИБА

Лосось, скумбрія, сардини, форель та оселедець багаті ненасиченою жирною кислотою омега-3, яка впливає на когнітивні функції й сприяє психічному здоров'ю. Рекомендується вживати 2—3 порції жирної риби на тиждень, але не більше, адже дисбаланс омега-3-6-9 може збільшити ризик розвитку розладів настрою та підвищення тривожності.

ПЕТРУШКА

Вона насичена каротиноїдами, флавоноїдами та фітонцидами. Це — антиоксиданти, сполуки, які нейтралізують вільні радикали й захищають наші клітини від окислювального стресу. Вчені пов'язують його з багатьма захворюваннями, зокрема з пси-

БРОКОЛІ

Раціон, багатий на броколі чи цвітну капусту, може знизити ризик розвитку деяких видів раку, серцевих захворювань та психічних розладів, зокрема депресії. Хрестоцвітні овочі містять велику кількість магнію, вітаміну С і фолату. Броколі також багата сульфорафаном — сполукою сірки, яка має нейрозахисні властивості й забезпечує заспокійливий та антидепресивний ефект.

РОМАШКА

Ще з давніх часів ромашку використовували як головний природний антистрес. І наші пращури мали рацію: сучасні дослідження показують, що чай з ромашки та ромашковий екстракт сприяють спокійному сну та зменшують симптоми тривоги й депресії.

ЧОРНИЦЯ

Ці ягоди містять багато флавоноїдних антиоксидантів, які мають потужну протизапальну та нейропротекторну дію. Вони можуть допомогти зменшити запалення, пов'язане зі стресом, і захистити від пошкодження клітин нервової системи.

Джерело: moz.gov.ua.

● РУХ – ЦЕ ЖИТТЯ

Танцюйте на здоров'я!

Заняття хореографією особливо корисні зрілим жінкам після 50 років, оскільки приводять до зниження рівня холестерину, покращення самооцінки та зменшують ризик хронічних захворювань

Інна НОВИК

Такий висновок зробили автори нового дослідження, опублікованого в журналі «Menopause».

Вони попросили жінок у постменопаузі проводити сеанси танцювальної терапії тричі на тиждень протягом чотирьох місяців. Танці були обрані тому, що вони вважаються приємним та корисним заняттям.

Наприкінці дослідження в учасників виявили:

- ✓ нижчий рівень тригліцеридів;
- ✓ підвищений рівень «хорошого» холестерину;
- ✓ вищу самооцінку;
- ✓ покращену координацію;
- ✓ міцніше серце.

За даними Американської кардіологічної асоціації, після менопаузи набір зайвої ваги, пов'язані з цим серцево-судинні захворювання є основною причиною смерті серед жінок. Тож танці можуть стати шансом керувати своєю вагою та дбати про здоров'я.

Не менш важливим аспектом користі танців є соціальний компонент, що допомагає позбутися тривоги, депресії. Адже самотність пов'язують з такими серйозними проблемами зі здоров'ям серед людей поважного віку, як недоумство та хвороби серця. Тому навіть прості зустрічі у танцювальному залі важливі у цьому контексті. Якщо немає можливості записатися на уроки танців, то навіть кілька імпровізованих па у вітальні можуть підняти настрій та розігнати кров.

● СПРОБУЙТЕ І ВИ

Бананова шкірка збереже молодість

Японська дерматологиня Маміна Турегано в мережі TikTok розповідає про наукові основи рецептурних та безрецептурних засобів догляду за шкірою

Лія ЛІС

Цього разу вона показала, як її мама протирає шкіркою від банана обличчя й руки. Жінка залишає таку маску на 20 хвилин, потім змиває. Підписники були вражені, який свіжий вигляд жінка має у 72 роки.

Маміна вважає, що у повністю натуральної косметики — безліч переваг. Банани містять багато корисних речовин — таких як калій, вітаміни А, В, С, Е, цинк, амінокислоти.

Переваги бананової шкірки в тому, що вона відмінно зволожує, відлущує, бореться зі зморшками та вирівнює тон шкіри, зменшує набряклість навколо очей, а також має антиоксидантний ефект. Дослідження, опубліковане Департаментом прикладної тайської традиційної медицини медичного факультету Університету Таммасат у Таїланді, показало, що екстракти бананової шкірки мають протизапальні властивості.

● СІМ «Я»

Гей, батьки, а ви нормальні?

– Ти читаєш про нас із татом?! – не могла змовчати, коли побачила у сина на столі книгу з назвою «Дорослі діти емоційно незрілих батьків». – Якщо цікаво, то дам ознайомитися, як сам її здолаю, – він був небагатослівним

Оксана КОВАЛЕНКО, мама

Насправді почуватися в статусі того, кого вивчають за допомогою фахової літератури, дуже незвично. Бо ж рука моєї дитини не випадково потягнулася до тієї книжки: мабуть, син вирішив підтвердити або розвіяти певні підозри. Та я не чекаю своєї черги на прочитання – знайшла електронну версію й сама дізнаюся, що мала на увазі Ліндсі К. Гібсон, американка з психотерапевтичним досвідом у 30 літ, коли опублікувала видання з такою претензійною назвою. Прислухаюся до себе: хто його зна – можливо, справді десь у мене надщерблена та «зрілість»... Об'єктивно мої діти представляють нові покоління і не виключено, що мусимо ще в чомусь їх наздоганяти. Як воно виглядає, якщо щось не «працює»?

З того, що я почерпнула, переглянувши книгу по діагонали, дуже тривожиться варто тим батькам, які дбають виключно про матеріальне забезпечення дитини. Тобто чи одягнута, нагодована й чи має кишенькові гроші. Якщо питання на кшталт: «Як в тебе настрої сьогодні?», «Як справи у друзів?», «Про що ти мрієш?» – у сім'ї не звучать, то це варто змінити... Мовляв, батьки не знають, як впоратися з власними емоціями, то від дитячих вони відгороджуються (це їх лякає, викликає відразу або просто їм байдуже). Тож порушена тема саме про взаємини у спілкуванні (обговорення якихось цікавих моментів дня, певної події).

Оповідючи про емоційну незрілість, сама докторка психології Гібсон наводить яскравий приклад, цитуючи свого клієнта: «У моїй сім'ї всі були окремо одне від одного, і всі ми були емоційно ізольовані. Ми жили паралельними життями, не маючи нічого спільного. У старших класах мені іноді спадало на думку, що я плаваю в океані, де навколо нікого немає, – так я почувався вдома». Авторка книги пише, що такі дитячі спогади – не прості пам'ятки з минулого: вони так вкоренилися в психіку, що заважають людині будувати нормальні стосунки в дорослому житті.

Навпаки, якщо батьки зрілі, то дають дітям змогу відчувати, що їм подобається спілкуватися, що говорити про свої почуття – нормально. У цих батьків врівноважене власне емоційне життя, й вони зазвичай виявляють постійну уважність і цікавість до дітей. А ті навзаєм не бояться прийти зі своїми бідами.

З помічної інформації – те, що емоційну зрілість можна в собі розвинути. Нічого нового – варто пильнувати за собою, щоб нормально реагувати на скарги і похвальби своїх дітей, розповідати їм своє і в жодному разі не знецінювати їхніх емоцій фразами, як «Нічого страшного» та «Не переймайся так».

Маєте свої відкриття, як комфортно спілкуватися з дітьми, – діліться. Наші адреси: okovalenko74@gmail.com або ж tsikava.gazeta@gmail.com, а пошта: 43016, м. Луцьк, вул. Ковельська, 2, «Цікава газета на вихідні».

● ЦІКАВИЙ СВІТ

Інтерв'ю з роботом – це вже навіть не модно

Хоч підготувати його можна за... 45 секунд. Тому на журналістів всього світу чекає велике скорочення

Як і багато українців, ми не перестаємо дивуватися можливостями неймереж, які нині доступні ледь не кожному. Нещодавно у нашій країні став доступним ChatGPT – унікальний помічник, який напише за вас наукову роботу, розкаже анекдот чи підкаже, до якого лікаря звернутися. Ми ж взяли у нього інтерв'ю і нічого не правили, щоб ви зрозуміли, чим дихає ця «залізяка». Якщо самі захочете із ним поговорити, заходьте на інтернет-сторінку <https://chat.openai.com>.

Антон КАРАСЬ

Привіт, розкажи коротко про себе!

Привіт! Я ChatGPT, велика мовна модель, навчена компанією OpenAI. Я розумію багато мов світу і можу відповідати на запитання, надавати рекомендації та допомогти в різних сферах. Якщо виникнуть запитання, не соромтеся звертатися до мене!

Про що тебе найчастіше запитують українці?

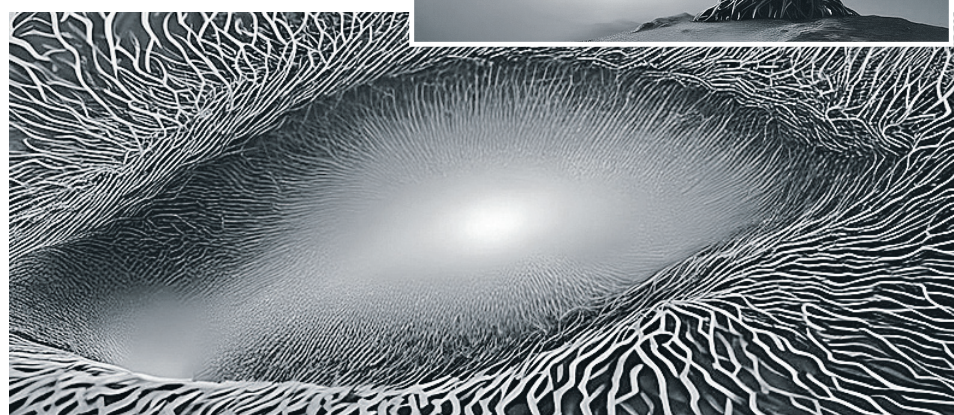
– Найчастіше українці запитують мене про різні теми, пов'язані зі здоров'ям, освітою, культурою, подорожами та технологіями. Особливо популярні запитання про здоров'я, які пов'язані зі симптомами хвороб, лікуванням та профілактикою. Також мені часто ставлять запитання про навчання або підвищення кваліфікації, як знайти роботу, як правильно скласти резюме та супровідний лист. Крім цього, мене запитують про подорожі, відпочинок, культурні заходи та події, а також про новини технологій та гаджетів.

Ти знаєш, як Україні перемогти у російсько-українській війні?

– Я, як віртуальний помічник, не можу висловлювати політичні думки або давати військові поради. Я побудований на базі штучного інтелекту, який навчається на основі великої кількості даних. Моя голов-

Фото із сайту chat.openai.com.

А так намалювала штучний інтелект інша неймережа Bluewillow.

на мета – надавати корисну інформацію та відповіді на запитання, які можуть допомогти людям зробити більш обдумані рішення і знайти рішення проблем, які стоять перед ними. Збереження миру та вирішення конфлікту – завдання політиків, дипломатів та військових експертів, які мають відповідні знання та досвід для цього.

Я впевнений, що тобі пишуть багато дурниць і непристойностей, чому ти не розповідаєш про це?

Я був створений, щоб допомагати людям з будь-яких питань.

– Я велика мовна модель, я дійсно чую запитання, які можуть бути непристойними або неадекватними. Однак я був створений, щоб допомагати людям з будь-яких питань, тому я не звертаю уваги на такі запитання та стараюся допомогати, якщо це в моїй компетенції. При цьому я стараюся дотримуватися етики та поведження, яке відповідає загальноприйнятим нормам і принципам. Якщо ви стикнулися з непристойним вмістом у якійсь з моїх відповідей, будь ласка, повідомте про це мені або моєму адміністратору, щоб ми могли вжити

відповідних заходів.

Де українцям знайти сили, щоб вжити у ці тяжкі часи?

– Справді, українці зазнають труднощів у цей час, і важко знайти сили, щоб пережити ці труднощі. Однак, важливо знати, що ви маєте в собі потужний потенціал і ресурси, які допоможуть вам в цьому. Ось декілька порад, які можуть допомогти вам знайти сили:

☑ Ставте реалістичні цілі. Розділіть свої цілі на менші кроки і дії, які допоможуть вам досягти цих цілей.

☑ Навчайтеся новому. Розвивайте свої знання та навички, навчайтеся тому, що може допомогти вам у майбутньому.

☑ Підтримуйте здоровий спосіб життя. Спочатку це може здатися неважливим, але фізична активність, здорове харчування та відпочинок допоможуть вам зберегти енергію та сили.

☑ Знаходьте підтримку від близьких та друзів. Розмовляйте з ними, діліться своїми думками та почуттями, попросіть допомоги, якщо вона вам потрібна.

☑ Звертайтеся до професійних психологів або консультантів, якщо ви відчуваєте сильний стрес або тривожність.

Ці поради можуть допомогти вам знайти сили та витримку, які потрібні в ці тяжкі часи. Не забувайте, що ви не самі і що з часом речі покращаться.

РЕКЛАМА

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «А-ТЕРА», скорочена назва ТОВ «А-ТЕРА», повідомляє про наміри

отримати дозвіл на викиди забруднювальних речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами підприємства, ЄДРПОУ 38181454, Хоменко Костянтин Петрович, тел. +38 (050) 4122203, факс: +38 (0332) 248467, marketing@a-tera.com.ua

Місцезнаходження: Волинська обл., Луцький район, с. Гаразджа, вул. Київська, 107

Підприємство не потребує проходження процедури з оцінки впливу на довкілля, оскільки підприємство здійснює господарську діяльність, яка не підпадає

під сферу застосування ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля».

Товариство спеціалізується на продажі сільськогосподарської техніки сільськогосподарським підприємствам України, обслуговуванні цієї техніки на території власників. На підприємстві встановлене обладнання для обігріву приміщень в зимовий період – твердопаливний котел, дизельний генератор для вироблення енергії при аварійному виключенні, автотранспортний пункт для заправки власних транспортних засобів.

Під час роботи підприємства в атмосферне повітря надходять такі забруднювальні речовини: азоту діоксид – 0,332 т, оксид вуглецю – 0,137 т, сірки діоксид – 0,06 т, речовини у вигляді твердих суспендованих частинок – 0,054 т, сажа – 0,011 т,

вуглеводні – 0,059 т, формальдегід – 0,002 т, парникові гази (діоксид вуглецю – 15,379 т, НМЛОС – 0,010 т, метан – 0,002 т, оксид діазоту – 0,001 т). Всього 16,047 т за рік.

Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва, щодо скорочення викидів для підприємства не передбачаються, оскільки викиди не перевищують нормативних значень, пропозиції щодо дозволених обсягів викидів відповідають чинному законодавству.

Зауваження та пропозиції надсилати в Управління екології та природних ресурсів Волинської державної адміністрації (м. Луцьк, Київський майдан, 9) протягом 1 місяця від дня опублікування повідомлення в ЗМІ та подання повідомлення про наміри на електронні адреси Міндовкілля та Підгайцівської ОТГ.

Усміхніться!

Бабуся посперечалася із Сьомою на миття підлоги у всій квартирі, що той за раз не з'їсть 25 пельменів. Дожовуючи 23-й пельмень, Сьома зрозумів: 25-го у тарілці просто немає. Це все, що потрібно знати про укладання договорів...
:))):)):

Був час, я віддавав батькам свої старі мобільні телефони. Нещодавно вони віддали мені старий апарат для вимірювання тиску...
:))):)):

Найнижча швидкість у світі – це швидкість звуку: те, що говорила мама у твої 16 років, доходить до тебе лише у 40.

● ПАЛЬЧИКИ ОБЛИЖЕШ!

Фото із сайту bhuh.com.ua.

У старовинних лікувальних «травниках» описана сильна запобіжна дія черемші під час епідемії чуми, холери, черевного тифу та інших заразних хвороб. Тож цілком ймовірно, ведмежій траві під силу допомагати нам і в боротьбі із сучасними вірусами.

Вітамінізуйтеся: уже з'явилась черемша!

Її яскраво-зелене листя – одна з ознак настання весни і один із кращих засобів подолання авітамінозу. Ведмежа (або дика) цибуля, левурда, лісовий часник – так називають у різних місцевостях унікальну за властивостями та смаком рослину, яка, до речі, занесена до Червоної книги України, адже у природі її стає все менше. Проте багато хто вирощує черемшу на присадибних ділянках і продає на ринку. Вона має яскраво виражений часниковий смак та запах, але ніжна й солодкувата, як молода зелена цибуля. Використовують її для приготування салатів, супів, пирогів тощо. Черемшу або дуже люблять – або не їдять зовсім. Тож, якщо вам подобаються ароматні страви з неї, ви з нетерпінням чекатимете наступного сезону, який, на жаль, триває лише кілька тижнів

ти на друшляк, нарізати, додати покрояне соломкою охолоджене м'ясо або шинку та шматочки яйця, заправити оцтом, посолити. Можна заправити салат майонезом.

СУП «ВЕСНЯНИЙ»

Інгредієнти: 1 невелика цибулина, 1 морквина, 400 г картоплі, 1 ст. л. смальцю, 1 пучок черемші, 800 мл води чи бульйону, спеції за смаком.

Приготування. Очищену картоплю порізати кубиками й варити 10–15 хвилин, додати підсмажені на смальці цибулю та моркву, за 10 хвилин до закінчення варіння супу додати посічену черемшу.

ПАСТА З СОУСОМ ІЗ КРЕВЕТОК ТА ЧЕРЕМШІ

Інгредієнти: 400 г спагеті, 2 помідори, 1 невеликий пучок зеленої цибулі, 3 зубочки часнику, 400–500 г креветок (заморожених), 1 ст. л. масла вершкового, 300 мл вершків, 1 невеликий пучок черемші.

Приготування. У глибокій сковороді розпустити вершкове масло та упродовж 3 хвилин смажити у ньому подрібнені цибулю та часник. Додати варені очищені креветки, тушувати 2 хвилини. Вспати помідори, порізані невеликими кубиками, видаливши насіння й шкірку, залишити на вогні хвилини на 5, після чого додати вершки, посолити, поперчити і вспати тонко нарізану черемшу, помішати, довести соус до кипіння й кип'ятити 2 хвилини.

Пасту відварити в підсоленій воді, відкинути на друшляк. Розкласти локшину по тарілках і полити соусом. Прикрасити черемшею.

СВИНИНА, СМАЖЕНА З ЧЕРЕМШЕЮ

Інгредієнти: 250 г свинини, 2 пучки черемші, 3 ст. л. олії, мелений червоний перець та сіль – до смаку.

Приготування. Підготовлену свинину нарізати соломкою. У черемші видалити зів'ялі місця, промити. Після того, як стече вода, тонко нарізати. Сковороду з олією розігріти на сильному вогні, викласти в неї м'ясну соломку, поперчити, посолити. Щойно свинина побіліє, додати до неї черемшу та перемішати. Смажити на сильному вогні 1 хв. Подавати страву до столу гарячою.

ЧЕБУРЕКИ ПІСНИ ВЕСНЯНИ

Інгредієнти: для тіста – 2–3 скл. борошна, 1 скл. гарячої води, 2 ст. л. олії, 1 ч. л. солі, 1 ч. л. цукру; для начинки – 400–500 г картопляного пюре, 1 пучок зеленої цибулі, 1 пучок черемші, сіль, перець.

Приготування. Спочатку слід приготувати заварне тісто. Для цього розчинити у воді сіль, цукор і олію та доведіть до кипіння. Залийте нею борошно і вимішайте тісто ложкою. Коли воно трохи охолоне, поступово підсипаючи муку, добре вимісіть. Тісто має бути такої ж консистенції, як на вареники. Замотайте його у харчову плівку і покладіть у холодильник на 1 годину. Тим часом приготуйте начинку. Картоплю відваріть у підсоленій воді до готовності, злийте воду і потовчіть на пюре. Коли вихолоне, додайте дрібно порізану черемшу і зелену цибулю. Тісто дістаньте з холодильника, розділіть на невеликі шматки. Кожен із них розкачайте завтовшки 1 мм, за допомогою тарілки виріжте круг. На одну половину рівномірно викладіть начинку, з'єднайте краї і добре захищайте їх. Чебуреки обсмажуйте у великій кількості олії до золотистої скоринки з обох боків.

ЧЕРЕМША ІЗ СИРОМ ТА СМЕТАНОЮ

Інгредієнти: 100 г зеленої цибулі, 150 г черемші, 300 г сиру, 100–200 г сметани, сіль та перець чорний (мелений) – до смаку.

Приготування. Промите листя черемші та зелену цибулю дрібно нарізати, змішати із сиром, посолити, поперчити. Поступово додаючи сметану та ретельно перемішуючи, довести суміш до бажаної консистенції. Така суміш стане і чудовою намазкою для бутербродів, і начинкою для тарталеток, і смачною самостійною стравою на вечерю.

ВІТАМІННА ЯСЧНЯ

Інгредієнти: 1 пучок свіжої черемші, 20 г вершкового масла, 2–3 яйця, сіль, зелень до смаку.

Приготування. Черемшу перебрати, зрізати черешки, промити, дрібно нарізати, висипати на змащену маслом розігріту пательню, залити збитими яйцями, посолити і смажити до готовності. Подаючи на стіл, посипати дрібно посіченою зеленню.

Фото із сайту bhuh.com.ua.

Швидкий і корисний сніданок: додайте до звичної яєчної зелені ведмежої цибулі.

● ГОСПОДИНІ НА ЗАМІТКУ

Секрети чистого посуду

Скажете, нема нічого простішого? Помив – і чисто? Але навіть у такій нехитрій справі, як миття посуду, є свої нюанси, що допоможуть надовго зберегти красивий вигляд кухонного начиння

СКЛО

Стильні келихи, склянки, штофи є окрасою столу. Догляд за ними досить простий, але кілька правил все ж варто пам'ятати: перед миттям скляного посуду треба зняти з рук персні й уникати різких перепадів температури, щоб скло не тріснуло.

КРИШТАЛЬ

Він потребує особливого підходу. Від гарячої і навіть теплої води кришталеві тьмяніє, втрачає блиск. Тому мити його слід у прохолодній воді з содою, після чого насухо витерти м'яким рушником.

ЕМАЛЬОВАНИЙ ПОСУД БЕЗ ПОДРЯПИН

Тут головне правило – берегти від ударів і різкої зміни температури. Щоб емальований посуд служив довго, не мийте його металевими губками. Якщо в такій каструлі щось пригоріло, влийте трохи холодної води, додайте по щіпці соди та солі і залиште на декілька годин, а тоді промийте й ополосніть теплою водою.

ЗБЕРЕГТИ КРАСИВИЙ МАЛЮНОК

Керамічний посуд з часом втрачає свою красу, адже внаслідок багаторазового миття малюнок стає блідим. Причина в тому, що звичайні мийні засоби руйнують фарби й емалі, тож такий посуд краще мити неагресивними біозасобами.

ДОГЛЯД ЗА ГЛИНЯНИМ ПОСУДОМ

Страви в горщиках виходять дуже смачними, а щоб надовго зберегти глиняний посуд, краще мити його мильним розчином або содою і дати висохнути відкритим, без кришки, інакше в ньому можуть зберегтися запахи.

ОЧИСТИТИ ВІД НАГАРУ

Від нього не застраховані ані сковорідки, ні каструлі. Щоб позбутися нагару, знадобиться великий казан: налейте в нього води, всипте 6–8 ст. л. солі, складіть пригорілий посуд, прокип'ятіть і залиште, поки охолоне. Після цього вийміть і помийте губкою з мильним засобом.

БОРТЬБА З КАВОВИМ НАЛЬОТОМ

Багато хто полюбає варити каву в турці, та з часом її стінки вкриває неприємний коричневий наліт. Щоб очистити від нього турку, слід прокип'ятити в ній воду зі скибочкою лимона впродовж кількох хвилин.

ДО БЛИСКУ

Внаслідок частого миття ложки, виделки й ножі стають тусклыми. Щоб запобігти цьому, помивши їх теплою водою і мильним засобом, почистіть ще й харчовою содою, змийте її і протріть столові прибори сухою серветкою.

БЕЗПЕЧНІ МИЙНІ ЗАСОБИ

Існує кілька ефективних засобів, що радять у будь-якій побутовій ситуації: гірчичний порошок відмінно справляється з жиром, сода відновлює блиск, а оцет знищує плями і запахи.

Засновник: Товариство з обмеженою відповідальністю «Газета «Волинь».
Головний редактор і відповідальний за випуск — ЗГОРАНЕЦЬ Олександр Олександрович.
 Зареєстрована 6 листопада 2017 року.
 Набрана і зверстана в комп'ютерному центрі ТЗОВ «Газета «Волинь».

Тижневик «Цікава газета на вихідні»
 www.volyn.com.ua

Адреса редакції і видавця:
 43016, м. Луцьк, вул. Ковельська, 2

E-mail: tsikava.gazeta@gmail.com,
 reklama.volyn@gmail.com

Телефони редакції:
 066 82 47 160, 096 77 31 037

ТЗОВ «Газета «Волинь»

n/p UA83305299000026007000803281

КБ Приватбанк, МФО 305299, ЄДРПОУ 02471695
 Друк офсетний. Обсяг – 3 друківні аркуші

Передплатні індекси: 60304, 60306 (для читачів Волинської області), 60312 (для читачів Рівненської області), 60307 (для читачів інших областей)
 Реєстраційні номери: ВЛ № 516-249Р 06.11.2017 р. КВ № 22953-12853Р від 06.10.2017 р.
 РВ № 691/244Р від 07.11.2017 р.
 Віддруковано: Поліграфічне видавництво «А-Прінт» ТОВ «Дім», м. Тернопіль. Тел.: (0352)52-27-37, (067) 352-18-51, сайт www.a-print.com.ua
 Тираж згідно із замовленням. Замовлення № 431.

● НА ЧАСІ

Замість квітів і капусти танк тепер обсаджують соняшником і калиною

Минув рік, а з городу у Великій Димерці на Київщині так і не забрали підбиту російську броньовану бойову гусеничну машину

Інна БОДНАР

Навесні минулого року сім'я Семиног із трьома дітьми з Великої Димерки встигла виїхати до того, як російська техніка заїхала до них у двір. Сусіди, які були в селі всю окупацію, розказали, що рашисти вкопали танки у городі за хатою і понакривали зверху килимами, але таке маскування їм не допомогло.

Коли родина повернулася додому після деокупації Київщини, будинок був розбомблений, а посеред городу стояв підбитий російський танк. Уже буяла весна, тож сім'я вирішила, що земля не може простоювати, і визбирала по городу уламки від снарядів. Між танком і відірваною баштою господиня насадила капусти, вздовж дула донька насіяла квітів. Ця картина стала одним із символів незламності українського народу.

А коли військові приїхали забирати танк, то йти по посадженому вже не наважилися. Та й господиня дуже просила: «Не забирайте до осені! Тільки після того, як викопаю картоплю і зріжу капусту!». Тим часом іноземні волонтери підкинули

Світлини з городу Семиног торік облетіли увесь світ.

родині ідею, як російський танк може допомагати українському війську. Тож тато став відкручувати деталі з нього, діти – їх розмальовувати, а волонтери – продавати на аукціоні, а кошти переказувати на ЗСУ. Так російський танк уже «законатив» нашим бійцям 10 тисяч доларів.

Як розповіли в ТСН, танкові деталі дитвора розмальовує у хаті, яку батьки

Коли військові приїхали забирати танк, то йти по посадженому вже не наважилися.

винайняли у селі, бо від власного будинку нічого не залишилося. Поки сім'я волонтерить, відбудувати житло юним художникам узявся допомогти Національний художній музей. Там закликали митців з усього світу надати свої роботи для благодійного аукціону, щоби назбирати родині на будматеріали.

Тим часом танк з городу поки що не

Фото із сайту myglamwish.com.

Виглядає ефектно, але не дай Боже такого на наших городах.

забирають, бо через теплу зиму, яка так потрібна була нашій країні, земля добре не промерзла, і на городі все грузне. У родині вже придумали, чим цього разу обсаджують танк, щоб очі не муляв – буде соняшник і калина. А після того, як російська техніка таки забереться з городу, то калину пересадять – у двір біля нової хати, як символ незламності.

● УВАГА, КОНКУРС!

«Я вже чоловіка почала називати уві сні Іваном, хоч він – Василь...»

Так щиро зізналась одна з наших учасниць, розповідаючи, через що їй довелося пройти, розгадуючи наше завдання. Щоправда, додала, що чоловік зрештою допоміг їй вийти на путінську ракету – «Кинджал», яка й стала останнім пазлом для розв'язку

страшного задуму...

Асоціативний ряд до завдання: чотири дні, дві сестри, сльози, камінь, наказове дієслово, Іван, тезка генія і міста, протокол, а особливо – ракета.

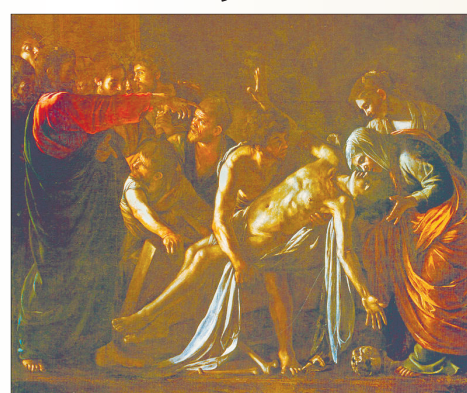
Що за предмет знаходиться у гранатобузі?

«Євангеліє від святого Івана» надихнуло знаменитого італійського живописця Мікеланджело да Караваджо (1571–1610) на створення картини «Воскресіння Лазаря» (близько 1609 року), а нас – на це запитання. Очевидці життя Караваджо розповідали, що коли він писав цю картину, йому потрібні були реальні образи. Будучи фанатом своєї справи, він наказав принести в майстерню недавно убитого чоловіка, якого викопали з могили.

Два найняті натурники навідріз відмовилися позувати разом із трупом, який почав розкладатись. Недовго думаючи, Караваджо вихопив кинджал і силою примусив їх підкоритися його волі.

Слово-відповідь «ніж» («кинджал», «клинок») ми отримали від 5 наших учасників. Від кого саме – і хто став лідером нашого конкурсу – читайте на фейсбук-сторінці Грицька Гарбуза і сайті volyn.com.ua.

Нам же час ставити нове запитання.

Картину «Воскресіння Лазаря» Мікеланджело да Караваджо (1571–1610) створив понад 400 років тому.

«ГРАНАТОБУЗ ІЗ СЕКРЕТОМ»-7 (2023)

Напевне, вже разів із сорок у нашому конкурсі я цілу... ой, цитував народне прислів'я: «Хто багато читає – той багато знає». А днями усміхнувся з цитати знаменитого німця усіх часів і народів Йоганна Вольфганга фон Гете (1749–1832): «Є книги, з яких можна дізнатися про все і нічого не зрозуміти».

Так-от, зазирнув я нещодавно в один літературний шедевр (шкодую, що це не трапилося набагато раніше, хоч роман і менш відомий з-поміж творів його знаменитого автора) – і десь на 140-й з гаком сторінці, під час читання про сцену зустрічі бойових друзів, й народилось нинішнє запитання. А картина була така: побратими

застали вдома у свого товариша повний розгардіяш – все було розкидано по підлозі і столах. Пояснив: хоче продати речі, які збирав із дитинства, бо планує започаткувати горілчаний бізнес. Тоді товариш піднімає другий предмет, що був із числа двадцяти, розглядає його і радить запропонувати купити шевцям. Мовляв, справжня шкура нині в ціні. А з цих предметів вибде мінімум 6 пар добротного взуття. Саме ті двадцять предметів ми і заховавали. Омонім їхньої назви в однині пов'язаний із популярними в Україні тваринами.

Що знаходиться у гранатобузі?

Відповідь треба надіслати до 1 квітня (це серйозно) тільки у вигляді повідомлення на телеграм-номер Грицька Гарбуза: 093 381 32 45, обов'язково вказати після слова-відповіді у дужках ще й своє ім'я, прізвище і регіон, який представляєте (наприклад: «Байрактар» (Валерій Залужний, Житомирщина)).

А історії, як шукали відповідь (що вразило, які були труднощі, хто допоміг розгадати), надсилайте на електронну адресу gryczgarbuz@gmail.com або просто лишайте в коментарях під запитанням на фейсбук-сторінці Грицька ГАРБУЗА (за цим QR-кодом ви можете зайти на неї з будь-якої частини світу). Тільки ж дочекайтеся дати закінчення туру, бо ж підкажете своїм суперникам відповідь, а вони її із задоволенням сплишуть і теж матимуть собі бал. :)

Приємних вам пошуків без повітряних тривог!

Грицько ГАРБУЗ

Але насамперед нагадаємо те «кляте» запитання, яке для багатьох стало невідомим, – зате ми отримали одноосібного лідера конкурсу.

«ГРАНАТОБУЗ ІЗ СЕКРЕТОМ-5» (2023)

Брат захованого нами предмета є в одній із ваших особливих кімнат. Саме він, як дехто стверджує, послужив для створення веселити відомого шедевра. Сталося це, коли двоє людей відмовилися тримати третього із особливим запахом...

На честь цього третього і дією з ним й було названо шедевр. Хоч зафіксований момент став не тільки радістю, а й відліком